

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő: Kunyánszky Gyula.	Kiadó lap ajdonos: Gászló József.	Egyes szám ára 4 fillér.	
Helyben: Negyedévre	3 korona.			Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Másuttól: Negyedévre	12 "			Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275	
Egyszerre:	20 "				

Hagyország társadalm.

— június 22.

(K) Való dolog és szomorú, hogy nekünk a szó nemes értelmében társadalmi életünk nincs.

Hasonlók vagyunk az oldott kévéhez. Nem tart össze bennünket az a kapcsolat, melynek neve: szeretet.

Egy jó, nemes irányu és egymást megértő társadalmi életre pedig nagy szükségünk volna. Nemcsak azért, mert ez nélkülözhetlen eszköz a művelődésre, fentartván a szellem rugékonyságát, hanem azért is, mivel egy jól szervezett és a kölcsönös megbecsülés aranyzávalával összekötött társadalom a közügyekre nézve is áldásos munkát végezhet. Egy összetartó társadalom egymást támogatja a közös célok elérésében míg a széthúzás mellett a legnemesebb szándék is sirba hanyatlik.

Ez a társadalmi széthúzás fájda lom hazánk minden vonalán tapasztalható és érezhető. Társas életünk fénytelen és hideg. Nélkülözi azt a melegséget és őszinteséget, mely tartós fényt ad az egymással való szellemi érintkezésnek. Konvencionális udvariasság van szavunkban, tettünkben egyiránt.

Színesnek, fényesnek és mindekelőtt tisztának kell lenni annak a légköznek, melynek hivatása az, hogy a társas élet virágai kifejlődjenek. E tiszta levegő nélkül csak hamar unottá válik a kör, melybe járunk és a jóleső érzés helyett lelünkben szuró tövissel hagyjuk oda az összejöveleteket, a legtöbbször azon elhatározással, hogy lassan lassan visszavonulunk vagy a magányba, vagy egy újabb kör alkotására teszünk kísérletet.

Egy szó, melyet nem jól hangsúlyozott valaki, vagy nem jól értett meg egyik másik, egy gunyos tekintet, mely a sima arcon végig siklott, de amely szívünket érte, képesek elidegeníteni a legjobb barátokat egymástól.

Egy kis szóbeszéd, kószahirek bizalmas továbbadása olyan veszedelmeket és viharokat támasztanak, melyeket nem képes lecsillapítani a kimagyarázás és közbenjárás.

Nem értek én a társas élet alatt három napi előkészülettel rendezett ozsonákat, melyeken a legtöbbször csak az anyag telik el az asszonyi ügyesség produktumaival, hanem azt a nemes, felemelő, bizalmas, de nem bizalmaskodó, őszinte, szeretettel jó érintkezést, mely kö-

zelebb hozza érzésben és gondolkodásban társadalmunk különböző rétegű, de egyenlő műveltségű elemeit. E tekintetben a magyar uraszonyok sokat tehetnének. Szellemmükkel, kedvességükkel, és a női lélek utólrhetlen bajával egy újabb társadalmi életet teremthetnének. Kevesebb pompa, izléses egyszerűség, több önismeret és kevesebb biráskodás. Ne a társadalmi állás legyen ajánlólevél a társaságba, hanem a lélek műveltsége és a női szív nemes tisztasága, erénye. Mert a társaságnak fényt csak az a nő adhat, kiről nem beszélnek.

Döntsük le a legtöbbször csak hiuságunk által emelt válaszfalakat, hanem hódoljunk meg a szellem előtt és ne bálványozzuk sem magunkban, sem embertársunkban a muló javakat. A valódi műveltség a lelkén nem hermelinprémet és brüsszeli csipkét hord, hanem szív nemeséget. Ez előtt hajoljunk meg. A többi csak sallang, jó, ha van, de nem szükséges feltétlenül. A jó modor és egymás lelki értékének megbecsülése legyen a vezetőnk, a szeretet szövetségünk és akkor társadalmi életünk nem lesz hideg, fénytelen és hamar felbomló, hanem verőfényes, kedves és művelő.

Az erdő.

Rég volt. Sugárzó nyári éjjel
Mi szép az erdő, mily csodás.
Sötétzöld lombján szerteomló
Holdfény, ezüstös csillogás...
Jártam az erdőt. Volt egy dalom —
Tapsoltak rá a levelek,
Gyönyör rezdült át a lombokon,
Hogy elsusogtam — a neved.

Sötét az ég. Az erdő lombja
Halkan zizegve rám borul —
Ölelközve mind fölém hajlik
Nyugalmat hintő sátorul.
De, míg az arcom simogatják,
Erzem, e lombok — levelek:
Bonaglanak a gyötrelemtől
Ha elsőhajtóm — neved.

(Debr. 904. jun. 20.)

Dall Lajos.

Édes nyugalom.

— A Szabadság eredeti tárcaja —
Irta: Erdely.

Itt vagyok, itthon a te közeledben.
Hallgatom ajkad kedves beszédét, hangodat, mely gyönyörrel, szeretettel tölti el lelkemet és egész valómat. Látod angyalom jó az Isten, ki bennünket boldogsággal áldott meg. Míg mások a percek és napok gyors mulásáért imádkoznak, addig én megsiratok minden pillanatot, mely boldogságunkból az idő gyors kerekén leszalad. Szeretnék örökké élni, vágyódom a testi halhatatlanság után, nem azért hogy éljek, hanem, hogy veled legyek szüntelen. Te betöltöd egész valómat, minden vágyamat és én benned mindent feltalálok, mi egy embert boldogíthat. Szeretemben élünk és megmosolyogjuk azokat, kik nem tudnak boldogak lenni. Hiszen oly kevés kell a boldogsághoz, hogy ezt könnyen meg-

szereshetjük. Ha meg van két lélekben az összhang, kész az életboldogság. A megelégedés talajából fakad fel a boldogság virága, mely egész pompájában kifejlük, ha a kölcsönös szeretet napsugara kelyhén megérinti.

És a hol a napsugár van, ott jól érzi magát az ember nem úgy, mintha az egyenletlenség fellegén nem tud keresztül hatni a szeretet fénykévéje. Ott nem tud a szívben megteremni, gyökeret verni egyetlen nemesebb érzés sem. Ezek nélkül pedig nincs csöndesség, nincs lelki élet, sivar és örömtelen a földi lét.

Eppen azért rendelte el az örök rend azt, hogy a gondokban élő férfi mellett legyen egy lény, ki napsugaras szeretetének melegével elűzze a férfi homlokáról az aggodás fellegeit. A megelégedés problémáját épen azért tette némileg megjelthetővé, hogy női rendelt mellé, ki szívének kincseivel bőven kárpótolja azon vászteségekért a férfit, melyeket a

Legszebb divatmellények Feketénél.

A vasutasok ügye.

A képviselőház elintézte a vasuti alkalmazottak illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslatot s ezzel egy oly kérdést száműzött a világból, mely az utóbbi időben nemcsak Magyarország közvéleményét hozta izgalomba, de a külföldön is nagy érdeklődést keltett. Közben azt a szomorú pert is, melyet a sztrájkbizottság ellen indítottak, elintézte a független bíróság oly felmentő ítélettel, melyet az jellemez legmarkosabban, hogy a törvényszék indoklása szerint csak a magyar büntető-törvény elégtelensége s nem a bíró meggyőződése idézte elő a vádlottak büntetlen végét. Ámde nem a bírói ítéletet, sem a törvény megszavazását tartjuk fontosnak, hanem a mindenfelől, különösen a kormány részéről nyilvánuló azt a törekvést, hogy a szenvedélyek teljesen lecsillapodjanak és az állami alkalmazottak kebelében az elégedetlenség helyébe megelégedés és munkabuzgalom lépjen. E mellett az államhatalom számára minden esetre marad még egy feladat, melynek megoldásától semmi által sem szabad magát visszajeszteni. Ez a feladat az államvasuti hálózat igazgatásának reorganizációjából, valamint az államvasutak és az államhatalom közt való viszony való megállapításából áll. Egyik ügy sem maradhat soká függőben, mert az ország életérdekei függenek össze célszerű megoldásukkal. Az államvasutak reorganizációjára vonatkozólag az tetszik punctum saliensuele, valjon a központi vezetés mint önálló terület működjék-e miként eddig, avagy szorosabban csatol-

tassék a miniszteriumhoz, hogy az államvasutakat körülbelül úgy kezelnék, mint az egész posta és távirtda ügyet, melynek a forgalomra nézve nincs csekélyebb fontossága. Hasonló rekonstrukció annál sürgősebb szükségnek tetszik, minthogy strike alatt azt lehetett tapasztalni, hogy a vasuti forgalom beállítása lehetetlenség lett volna, ha a vasutnak távirtdavezetője is nem lett volna a vasuti hivatalnokok, tehát strikeelő kedvű alkalmazottak kezében. A vasutak távirtdaszolgáltatását tehát minden körülmények közt az államnak fog kellene átvennie.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. jun. 22.

A folyosón puszkaporos a hangulat. Az imént járt, Gaál Sándor, Sebes Dénes és Rákosi Viktor az elnökkel, hogy Debrecen—Galaczi incidens dolgában napirend előtt való felszólalásra kérnek engedelmet, Perczel Dezső azonban ezt megtagadta, mire az ellenzék elhatározta hogy zárt ülést kér. Az elnöki előterjesztés során Gude Godofrid bíráló bizottsági tag leteszi az esküt. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter pedig jelentést nyújt be a nagybányai vicinálisról és egy jelentést a vidéki malmak őrléséről. Maróthy László a mentelmi bizottság előadója tizenkét rendbeli előterjesztést tesz.

Elnök bejelenti, hogy Rákosi Viktor, Gaál Sándor és Sebes Dének napirend előtt való felszólalásra kértek engedelmet, hogy a miniszterelnöknek a galaci konzul német nyelvű átíratá dolgában tegnap tett nyilatkozatát szóvá te-

hassék. Az engedelmet nem adhatta meg, mert az ország érdekében nem tartotta megengedhetőnek, hogy a napirend tárgyaitól elvonassék a Ház. (Nagy zaj a baloldalon). Kérdi a Házat, hogy megadja-e az engedelmet a felszólalásra, vagy nem?

Lovász Márton indítványozza, hogy egyenkint minden képviselőre külön-külön tegye fel a kérdést, mert lehetnek olyanok is a Házban, kik egyiknek igen, a másiknak nem adják meg a szólás jogát.

Lengyel Zoltán szerint sommásan szavazni nem lehet, (Nagy zaj a jobboldalon) várják meg a tetszést. (Derűtség). Kéri a kérdések külön való feltevését.

Kubik Béla szintén ezt óhajtja.

Lovász Márton kijelenti, hogy Gál Sándornak megadná az engedelmet, Rákosinak és Sebesnek nem. (Derűtség a jobboldalon.)

Rákosi Viktor: Nem csak az ország anyagi javaiért, hanem erkölcsi javaiért is sikra kell szállani. Az elnök szolgálót akar tenni annak, kinek ez a dolog kellemetlen. (Viharos helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Tiltakozik az ellen. (Zaj). Nem is méltó a házhoz, hogy a kérdésre ilyen nagy súlyt fektessenek. (Zaj a baloldalon és felkiáltások) Hát a nemzeti becsület kérdése nem fontos kérdés? A nemzeti becsület kérdését a napirend keretén belül is meg lehet védeni. Tegyenek indítványt, tegyenek interpellációt.

Rákosi Viktor: Van egy interpellációja, másfél esztendeje nyújtotta be, és még nem intézték el. Kubikot rendre tudta utasítani az elnök csekélységért, a miniszterelnök pedig a mikor a közjogot lábbal tiporta tegnap, nem merte megdorgálni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Sághy Gyula a tanácskozás nyugalma érdekében kéri az elnököt, maradjon a régi gyakorlat mellett. Sose volt

reményeiben való csalódások okoznak lelkében. A szeretet mindent pótol s ha oly szegények vagyunk, hogy nincs betevő falatunk és nyugalmas pihenőnk, az egymást megértő szeretett gazdagabbá tesz bennünket azon náboboknál, kik kincseket adnának a boldogság és megelégedés egyetlen sugaráért.

Sohase feledem el azt a jelenetet, midőn egy nemes gondolkozású apának gazdag érzésű leánya tanácsot kért atyjától, hogy vajjon nőül menjen-e egy általa megszeretett fiatal emberhez? A gondos apa így felelt: Leányom ha szeretted menj hozzá, ha koldus is, de ha nem vagy meggyőződve szerelméről, ne menj hozzá, legyen bár a föld királya. És az apának igaza volt; mert a korona is hideg szeretet nélkül, míg foszlányok alatt is megterem az egymást megértő szívek boldogságának virága.

Volt alkalmam az életben látni pénzen megvett szíveket, kincseken megvásárolt érzelmeket. Meg is fakultak hamarosan ezek, ép úgy, mint az a nyomorult sárdarab, melynek pénz a neve.

Nem a szeretet szent, ragyogó köteléke tartotta össze a boldogtalan lelkeket, hanem a mammon, a Moloch, melynek tűzéül szívük hamvadt el rövididő mulva. Olyan hidegek voltak egymás iránt, mint kincseik s idővel megrozsdásodott bennük minden érzelem. Egyedül a boldogság az, melyet nem lehet csillogó arannyon megvenni. A szeretet nem ismeri a pénzt, csak a cserét. És éppen azért, ki életboldogságának alapjául a vagyont tekinti, az düledező hajlékot emelt, melyben idegenül fog lakni, míg ha a szeretet erejével építi fel boldogsága kunyhóját, kacagni fogja ama silány lelkeket, kik a hitvány aranyat többre nézik a szeretet mindent fogyatkozást kipótló kincsénél.

Ne törődjél tehát édes angyalom azzal, hogy a végzet másoknak kincseket adott, nekünk pedig csak szívet, melegen érző szívet. Inkább örülj ennek, mert lelkünk függetlensége a mammontól sok örömeik válhatik még forrásává. A mi szeretetünk kapcsa erősebb a végtelenül nyújtható aranyánál. Bennünk nincs önosság, mint azon parányi lel-

kekben, kik csak pénzes zsákon ülve tudnak boldogok lenni.

A kiben erő és akarat van, az úgy is megszerezhet annyit, a mennyivel gond nélkül nézhet a másnap elé. Szunyogokhoz hasonló röpködő lelkek azok, kik a tudományt, az erőt, a térfi akaratot, a munkakedvet nem tartják kincseknek, kamatozó tőkének. Ezekhez nem tapad oly könnyen a szenny, mint az érchez, vagy papirhoz, mely idővel megfakul és elveszti színét még a leggondosabb ápolás mellett. Míg az értelmi erő és a kéz erejével megszerezhetjük a mindennapit, addig nem mondhatjuk magunkat szegényeknek, s ha ezeken kívül az egymást mindenben megértő szeretet és figyelmes becsülés is kincsünk, úgy hid meg édes angyalom, hogy Krézus kincse is értéktelen lesz előttünk.

Mi nem tekintettük árunak szívünket, mely felett alkudozni lehet és elkapja a legtöbbet ígérő. Mi nem ígértünk egymásnak csak szeretetet és mi a jegy ajándékunk szívünk volt, semmi más. És mi mégis gazdagabbak vagyunk azoknál, kik a szívet is csak vásári por-

Mihalovits J. gógyszertárában a „Kigyóhoz“ Debrecen, főtér, a városházzal szemben

ajánlja Harmat arcorát (pouder), mely készítmény üde szint kölesönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporrall. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható színben: fehér, rózsaszín, krém színben) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő arcorait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér. Velupouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

eset, hogy az elnök a kérdés külön választását megtagadta volna, a mikor azt kérték.

Elnök erre külön-külön teszi fel a kérdést.

A ház többsége Rákossy Viktornak nem adta meg az engedelmet a felszólalására.

Sál Sándorra nézve 76-an megtagadták az engedelmet, 46-an megadták.

Kubik Béla kifogásolja, hogy a jegyzők helytelenül ejtették meg a számlálást, és oda szól az elnöknek, — hogy megint pártoskodik.

Elnök Kubikot rendreutasítja.

Sebes Dénesnek szintén nem adták meg a szólásra az engedelmet.

Elnök és most a napirendre térünk át a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatok folytatólagos tárgyalására. Az első szónok?

Kovács Pál jegyző: Udvarý Ferenc.

Eötvös Károly így nem tárgyalunk. Azt a dolgot előbb el kell intézni.

Olay Lajos: Akkor beadjuk a zárt ülést kérelmező ívet. (És erre Olay át adja az ívet az elnöknek.)

Elnök: Hun képviselő ur zárt ülést kért. Elrendelem, hogy a közönség hagyja el a karzatokat. (Ez megtörténik, mire szünet majd a zárt ülés következik.)

A zárt ülés.

Elnök: Perczel Dezső.

Rátkay László: Indokolja miért kérték a zárt ülést és nehogy azt gondolják, hogy onéknél szakítják félbe a tárgyalást. Sohasem volt ilyen támadás a magyar nemzet becsülete ellen. Eddig az álláspont mindég az volt, hogy a kormányok részéről, hogy türt helyzet volt a német nyelv a diplomáciában. Magyarország hivatalos nyelve a magyar. A miniszterelnök szerint törvényes szokás a német nyelv.

Egron Gábor: Alávalóság!

Rátkay László 1867 óta nem volt kormány és többség, mely ne jelentette volna ki a német nyelvet türt helyzetnek. Tisza szerint a galaci konzul a jövőre is joggal használhatja a németet. Egy németnek legfőbb vágya nyelvét olyan magaslatra emelni, a melyet a nemzeti becsület megkíván. Nincs más kiigazodás, hogy ismerje be Tisza tévedését, vagy ez a párt Tisza helyzetét le-

hetetlenné teszi. És még nincs elintézve a dolog fontosabb dologba nem foghatunk, mert előbb nemzet becsületén ejtett sebet kell begyógyítanunk.

Eötvös Károly: A német nyelv szemtelen betolakodását Tisza törvényen alapulónak mondta. Mikor Kubik kérdezte, hol a törvény Tisza a szokás jogra hivatkozott. Ez nyomorult összezavarása a fogalmaknak. Nem engedjük levenni napirendről a kérdést. Idegen nemzet számára szokás jogot alkotni örültség volna. (Taps a baloldalon). Ha valamely jelenleg ismétlődik százszor, ez akkor sem szokás. Kellék az, hogy a szokás okos észszerű legyen, és hogy nemzet becsülete ellen ne vétson. Szabad-e egy nemzetet olyan helyzetbe kényszeríteni, hogy közös rongy osztrák tisztviselők a nemzettel packázhassanak. Ezt a kérdést ilyen alakban elintézni nem lehet. — A mig tiz becsületes ember lesz itt addig a dolog a napirendről le nem kerül. — Debreceni polgármester akkor becsületes ember, ha állásponjtja mellett marad. A kormánynak helyre kell igazítani tévedését, mert nem engedjük, hogy a nemzet jogát lábba tiporják. (Viharos helyeslés balról.)

Hieronymi miniszter: Tisza hivatalos ügyében távol van. A kölcsönös ildom megköveteli, hogy jelenlétében történjenek a felszólalások.

Olay: Megszökött. (Zaj.)

Hieronymi: Kéri szüntessék meg a zárt ülést, mert Tisza távollétében nincs értelme a tanácskozásnak. Nem helyes, hogy magánérdekek késedelmet szenvedjen, azért kellett az aktát elintézni.

Szederkényi Béla tudomásul veszi, hogy a többség nem akarja a kérdést napi rendre tűzni, ennél fogva holnap az ellenzék újra ideáll vele.

Sághy Gyula a nemzeti párt nevében kijelenti, nem azonosítja majd Tiszáról. Ha Tisza nem reparálja rendszerét, a közvélemény elfogja sepreni.

Poonyi Géza szerint Tisza állásfoglalása nem indemnitása, hanem kormánynak rendszer. Ilyen miniszterelnökkel szemben minden eszköz meg van engedve.

Másutt ilyen nyilatkozat után egy percig sem türtnek meg helyén a miniszterelnököt.

Elnök: Ezt a dolgot más módon is

meglehetne oldani. Ott van az interpellációs joga, amit igénybe vehetnek.

Polónyi Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy itt nemzeti ügyről van szó. Azt más államban nem engednék így kezelni.

Visontai Soma a 67-es törvények alapján igyekszik kimutatni, hogy a német nyelv használásának semmi jogsultsága sincs. Ez csak tisztán a paritás megsértése.

Hegedüs Sándor szerint abban egyetértünk, hogy zárt ülésen a dolgot elintézni nem lehet. Célszerű volna, ha ma végeznének a vasutasok fizetésrendezésével és a ma felvetett kérdést a költségvetés tárgyalása alkalmával holnap folytatnánk.

Kaas Ivor báró szerint a sérelmet rögtön orvosolni kell. Tiltakozik a német nyelv becsempézése ellen.

Hock János nagy sérelmet lát a miniszterelnök kijelentésében, amely ellen minden magyarnak tiltakoznia kell.

A képviselőház zárt ülésén **Hock János** után **Kubik** beszélt. Kifogásolta az elnöknek a mai ülés elején tanusított eljárását. Mire a zárt ülés véget ért a nyílt ülésen megállapították, hogy a mai napra kitűzött napirend holnapra marad. Ezzel az ülés véget ért.

A nők ellenségei.

Ma, mikor a gondolkodók a nők togaiért küzdenek az egész vonalon, egy kevésbé anakronizmusnak tűnik fel Deshanet könyve: A mi rosszat az asszonyokról mondanak.

Válogatott gorombaságokat találunk e kötetben, vagy van-e nagyobb gorombaság, a mely Aristotelás irataiból van kiböngészve.

A milétiak — mondja — tisztelték Saphot, ámbar asszony volt.

Rávall ilyesmi arra a házsártos bölcsre, a ki még személyesen ismerte a Xantippe asszonyt.

Sokrates feleségét!

Csakis Schopenhauer a frankfurti bölcsész és nőgyűlölő versenyezhet vele, a ki röviden így fejezi ki magát: Az egész teremtésben nincs oktalanebb állat az asszonynál.

Jean de meung, a Roman de la rose szerzője, nagyon rosszul bánt a nőkkel. Egyszer összeesődültek ellene, hogy megbotozzák. A ravasz Jean nem védekezett, hanem csak ennyit mondott: Nem bánom hát, de kezdje meg, a ki a legszébb közülök. — S a nők hajba kaptak mert mindegyik első akart lenni, a furfangos Jean pedig ép bőrrel menekült.

Camfort szerint a nők istent ugyanazzal az izléssel szeretik, mint kedvesüket. S hozzáteszi: a nők szeretete Isten iránt sokféle és sűrűn változó.

Ugyancsak 6 veti föl a kérdést: Látott már olyan nőt, a ki legjobb barátjától nem félti férjét vagy kedvesét, mikor ez udvarol neki? Ebből tudódik ki, hogy mily véleményen vannak egymásról a nők. Mert bármily rosszat gondoljon is egy férfi az asszonyokról, nincsen olyan nő, a ki tul ne tenne rajta ebben a tekintetben.

Bougeart: Ha valamennyi nőről rosszat mondok, ellenem támadnak, ha egyesekről, valamenyen tapsolnak.

Lévis. A hizelgés több asszonyt buktat el, mint a szerelem. Ha nem koronázza siker, csakis az a hibás benne, aki nem ért eléggé a hizelgéshez.

tékának tartják és érzelmeik megnyilatkozását a soll és habentől teszik függővé.

A vagyoniilag is biztosított élet kétségkívül jó. S sőt azt sem tagadom, hogy közremunkálhat a nagyobb boldogság megteremtésére, de lelkem meggyőződésimmal állítom, hogy aki életboldogsága egyedüli alapjául a pénzt tartja, az nem lesz boldog soha, de nem is érdemli meg, hogy boldog legyen.

A vagyoni mulandó. Ma gazdagok lehetünk s holnap a sors csapásai kiránthatják alólunk ezt az alapot. S akkor mi lesz belőlünk? Lelkünk hasonló lesz egy összeomló templomhoz, melynek nincs oltára, míg a szeretet fénye az omladékokon is virágot fakaszt és sugarával megaranyozza a romokat is.

Ezt az igazi szeretetet hordozod te szivedben édes angyalom. Ezért szeretlek én téged, ki felülállsz a köznapi gondolkodáson, mely kész a boldogtalanság tőrt önszívébe ütni csengő aranyokért. Te gazdag vagy lélekben, független vagy mint a szabadban röpködő madár, mely

szabadságát nem áldozza fel az aranyracsos kalitkákért.

Jöjj ide édes angyalom. Hajsd ide fejedet az én vállamra és szerress mint eddig oly hiven, olyan jólesőleg. A világgal ne törődj. Hadd menjen mindenki a maga útján. Mi maradjunk meg a szeretet ösvényén, mely a boldogság országába vezet. Ha itt-ott fájdalom is ér bennünket, a vigasztalás is itt lesz közöttünk. Jó anyánk, te és én majd megbirkujuk azt a kis bánatot is, mely elválaszthatatlan járuléka az életnek. Ha sirunk együtt sirunk, ha öröm ér bennünket, mindnyájunk egyenlő rész jut belőle. Csak egy legyen a gondolatunk, egy a szívünk érzése és maradjon uralkodó hatalom lelkünkben: a szeretet.

Igen! légy az én boldogságom forrása ezentul is. Nézd el gyöngeségeimet és szeresd bennem az embert gyarlóságával, hibáival. S ha az a szeretet világ ezentul is a lelkébe, melynek első sugara melegéül lelkeme: átolvasztottad a te szivedbe, úgy én leszek, én vagyok a legboldogabb férfi a világon...

Alphonse Karr: Két nő barátsága mindig szövetkezés egy harmadik ellen. Csodálatos, hogy a művészek az emberiség legnagyobb csapásait: a furiákat, a háriákat, a sziréneket, az ébhalált mindig női alakban testesítették meg.

Sthal: A szerelem mindig alkímista. A szerelmes egy szemet talál és lelkesülten felkiált: Gyémántot leltem. De a legcsodálatosabb ebben a könyvben, hogy a kik leggonoszabbul itélik meg a nőket, nem a férfinyombeli írók,

A miket Girardin asszony, mapame Sevigné és madame Stael mondanak rólu-k, az olyan keserű, hogy kiérzik belőle a civódó testvérek epés gyűlölete.

Girardin asszony: A legritkább lény Franciaországban az ostoba nő után a nagy lelkű nő.

Sévigné asszony: A nők között titkos szövetség áll fenn, mint ugyanazon vallás papjai közt: gyűlölik, hanem azért mégis támogatják egymást.

Védekezés

a husdrágulás ellen.

Debrecen, június 22.

Még ma jámbor Debrecennek a hus árak emelkedése miatt vagy sopánkodunk, vagy boszankodunk, az élelmes eszékiek követve a zombori és szegedi példát, foglalokoznak az ügygel s ujabbnál ujabb intőzkedést léptetve életbe segítenek a bajon. Husvágó szövetkezett alakítanak s a beszerzési áron boesáják kimérésre a húst, minden üzleti haszon nélkül. Tegnap egy új mézarszékét nyitottak, ahol a marhahus hálóját 16 fillárral olcsóbban adják, mint a többi mézarszékben. Már az első napon igen sokan keresték föl az új üzletet s úgy a hus minőségével, mint a kiméréssel teljesen meg voltak elégedve. Számos család Rétfaluról szerzi be husszükségletét a hol csak bizlalt marhát vágnak.

Az eszékiek egyetértéssel járnak el a husárak emelkedésével szemben s egy világrt se vásárolnak olyan mézarszékben, ahol a hus kilója 1 korona 28 fillért számítanak. Az eszékiek szerint itt csak a sztrájk segít, a fogyasztó közönség sztrájkja. Tagadhatatlan hogy a publikum igen kevés hussal is megél, különösen most, amikor bőségesen van növényétel. Nagyon, de nagyon meglehet az ember hónapokig hus nélkül s ha hetenként csak kétszer eszik húst, orvosi tekintélyek állítása szerint ezzel csak az egészségének szolgál. A manapság óriási mértékben elterjedt betegségek főoka éppen abban rejlik, hogy az emberek nagyon rakaptak a husevésre. Ötven-hatvan százalékkal redukálni kell a husevést, mindjárt olcsóbb lesz a hus. A publikum sztrájkja a legradikálisabb módszer a husáran emelkedése ellen.

Az ország több városában megkezdte a közönség a sztrájkot, amiről a fogyasztási adóhivatalok számadatokkal szolgálnak. A szegény ember úgy segít magár, amint lehet.

A mai abnormális husárak Szombathelyn is azt az eszmét érlelték meg, hogy szükség van egy hussfogyasztási szövetkezet létesítésére, mely csupán tagjai számára mérne ki hussneműeket. Jövő vasárnap több tekintélyes gazda részvételével bizalmas értekezletet fognak tartani Szombathelyen, A szövetkezet a termelők bevonásával tervezetik s oly módon, hogy hizott marha, közönséges marha, sertés és juhhus folyvást friss minőségben szállítottassék oly mérsékelt

árakon, amint csak lehetséges. A tervezet a heti előleges megrendelések rendszerét kívánja életbe léptetni, ami teljes tájékoztatást nyújtana a levágandó állatok tekintetében. A tervezők a megalakulást megelőzőleg a városi hatóság támogatását szándékozzák kikérni.

Bizony elkélne nálunk is egy hussfogyasztási szövetkezet.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap délelőtt hitelesítő közgyűlés volt a városházának nagytermében Domahidy Elemér főispán elnöklésével.

EGYHAZ és ISKOLA.

× **Szeptemberi vizsgálatok.** Az evang. reform. főgimnáziumban ez 1904—1905. tanév elején a javító-, pótló-, felvételi- és magánvizsgálatok sorrendjét a következőképpen állapította meg a püspöki hivatal: A javító-, pótló- és magánvizsgálatok a VIII. osztálynak szeptember 1-én; javító vizsgálat az I—IV. osztálynak szeptember hó 2-án; javító vizsgálat az V—VII. osztályoknak szeptember 3-án; felvételi vizsgálat bármely osztálynak szeptember 1-én és 2-án délelőtt; magánvizsgálatok I—IV. osztályoknak szeptember 5-án; az V—VII. osztályoknak szeptember 6-án délelőtt írásbeli, délután szóbeli vizsgálat.

× **Képesítő vizsgálatok.** A Svetits-intézetű róm. kath. tanítóképzőben tegnap délután kezdődtek a tanképesítő vizsgálatok. E vizsgálatokon a tanügyi kormány képviselője Sipos Orbán miniszteri tanácsos elnököl. A nagyváradi egyházmegye megbízottjaként Palotay László pápai prelátus, egyházmegyei tanfelügyelő szerepel.

H I R E K.

Nyári séták.

— Mikor leszünk magyarok? —

Elmélkedjünk!

Ezer éves immár e magyar hazát a dicsőség sugara fénylik történelmünkön, de a fény mellett borut, zivatart és nehéz szenvedést is látunk. Változatosak voltak napjaink, örültünk és sirtunk, sőt voltak napjaink, melyekben igazán ránk illeltek a költő szavai: sirva vigad a magyar!

Elmélkedjünk!

Ezer év ótalakjuk ezt a földet. Megszereztük rögeit és megtartottuk. Százados küzdelmek tüntek el felettünk. Néha néha meg volt ásva sirunk, de ellenségünk temetkezett el abba. Sokszor tetszhalottak voltunk, de a nemzeti geniussz életre ébresztett bennünket. Örei voltunk a keresztény civilizációnak. Védjük öntestünkkel a művelt nyugatot török-tatár hordák ellen. A mohi pusztai csapást kihevertük és a hős vértől pirosult gyászter borzalmi után bekövetkezett százötven éves török malom békői alul felszabadultunk.

Elmélkedjünk!

Mikor a félhold hatalma letűnt, a német zaklatott bennünket. Labanc és kuruc egymást pusztították. Megjelent II. Rákóczy Ferenc lelkének nagyságával, erős karjaival, ideális honszerelmével megmentendő a magyart. Almai szétfolytak és legnemesebb, legszentebb törekvé-

seit eltemette az a kőlap, melyre a szatmári béke napja van feljegyezve. És ő, a történelem legnagyobb alakja letűnt, elment, elbujdosott, itt hagyta hálátlan nemzetét, mert nem akarta nemes fejét meghajtani azok előtt, kik lázadásnak nevezték a magyar nemzet honszerelmét.

Elmélkedjünk!

Jött ezután egy nemzetietlen korszak. Tengődés, nem élet. Fajunk, nemzetünk eldobra ősei ruháját és zengzetes nyelvét csak a föld rögéhez hü nép beszélte. Nem csoda tehát, ha napról-napra veszett és veszett a nemzet lelkének magyarsága és a csattos cipő, német plundra mellett magunk is német cafrangokkal ékesítettük fel magunkat.

Elmélkedjünk!

Mint nyomasztó levegő után megdördül az ég és viharok támadnak fent és alant és villámok világítják meg a sötétséget, oly csövel tört ki a felébredt nemzeti akarat. Bátorság szállta meg a lelkeket. A rablincsek lehullottak. A százados szenvedés felrázta a szíveket. Egy akaratban olvadt össze a nemzet érzése és kimondta, hogy nagyobb urat magánál nem ismer e vérével áztatott földön.

Elmélkedjünk!

Dicső küzdelem, szörnyű vég... Tizenhárom vértanu. Ábránd, remény, szabadság eltemetve...

Elmélkedjünk!

Jön egy ily korszak! Feledve lesz a mult sötétsége, fájdalma és a feledés fátyolát egy fonséges királynői szív szövögette nemzete iránt érzett szeretetének aranyzálaiból. Király és nemzet összeorrot érzésben és gondolkodásban. Trón és nemzet egyaránt belátták, hogy egymás keblére hajolva építhetik ki csak a nemzet nagyságát és a királyi székek erősségét.

Elmélkedjünk!

Ezer éves fenállásunkat megünnepeleltük. Téplőesünk, haladásunk el-lenségeink is elismerték. A jubiláris évben tenger sok beszédet mondunk, hal-lottunk, dicsékedtünk magyarságunkkal. És ebben a mámorban egyszerre csak felzendült egy nagy igazság a Szemere Mik-lós ajkain: nem boldog a magyar!

Elmélkedjünk!

Nem boldog a magyar! Fájdalom, úgy van! Ez a nemzet mindenben halad, csak magyarságának erős várát nem tudja betetőzni. Nem mer, vagy talán nem is akar magyar lenni. Majmolja a külföldöt és veszedelmesen közelít a nemzetietlen örvény felé. Naponkint és naponkint igazolva látjuk azt, hogy haladásunk mind-addig kétes becsű, míg a hősök porából egy olyan tybor nem támad, mely meg-érti a nemzeti geniussz szavát és nem akar lenni semmi égyébb, csak magyar! Jövel szép idő, boldog kor mihama-rább!

* **Des Echerolles Kruspér Károly meghalt.** Bibliai kort élt meg des Echerolles Kruspér Károly Biharmegye egyik leg-előkelőbb családjának patriarchája és durgazdag földbirtokosa. Az elhunyt, ki rokona volt báró Fejérváry volt honvédelmi miniszternek, mult hétfőn ágyba feküdt és szerdán megállapították az orvosok, hogy a szervezet teljesen elerőtlenedett, a katasztrófa közel van. Ezt kiméletesen tudomására adták a család tagjainak, kik elkészültek a legrosszabbra. Az éjszakán át dr. Erdős virasztott a haldokló mellett, ki öntudatlan állapotban, de nyugodtan szenvedés nélkül vívta haláltusáját, mely vasárnap este befejeződött. Des Echerolles, ki állandóan

Nagyváradon tartózkodott, minden nemes emberbaráti cselekedetnek lelkes támogatója volt, buzgón fáradozott a humanizmus és a közügyek szolgálatában. De a közszereplést, ha csak tehette, óvatosan kerülte, s szerénységében még humánus cselekedeteit is rejtegette. Halála város és megye szerte őszinte és mély részvételt keltett. A vármegyeház és a nemzeti kaszinó ormára kitzúzták a gyászlobogót, a ravatalra pedig özönével érkeztek mindenfelől már a tegnapi napon a virágok és koszorúk.

* Miniszteri köszönet. A vallás és közoktatásügyi miniszter Szigmetli Károly debreceni államvasuti főfelügyelőnek ásvány és földtani adományaiért köszönetét nyilvánította, a róm. kath. főgymnásiumhoz érkezett leiratában.

* Debreceni gazdaságok Nagyváradon. A gazdasági tanintézet hallgatói a tanintézet tanárkara vezetése és kísérete mellett hosszabb tanulmányútra indultak a múlt hét elején. Tegnapi reggel érkeztek első tanulmányhelyükre Nagyváradra, hol a nagyobb gyárakat, valamint a káptalani és püspökségi birtokokat szemléltek meg.

* Rendőrök ruházata. A tanács még az elmúlt évben a Szedlák és Vámos céget bízta meg a rendőrök és hajdulegényiség ruházatának elkészítésével. Ezen határozatot a Blum cég megfeleltette. A miniszter tegnap küldött leiratában a fellebbezést elutasította és a tanács határozatát helybenhagyta.

* Ipartestületi hírek. Tegnapi délután tartották a csizmadiaik gyűlésüket. — Ma délután 3 órakor a pintér szakosztály, — 6 órakor pedig az ácsok szakosztálya ülészik.

* A bika. A budapesti bikaviadal egyik bika fölötté fűrgő volt. Egyre átugrotta a korlátot s a banderillo csak nehezen tudott menekülni szarvai elől.

Az egyik páholyban éltebb ur ült kissé kövéres nejjével s mindketten izgatottan nézték a veszedelmes látványosságot.

Az egyik bika olyat ugrott dühében, hogy majdnem a páholy magasságában lebegett egy másodpercig.

A hölgy ijedten kiáltott férjének:

— Az istenért; Simon! Vigyázzunk, még a páholyba ugrik!

A férj azonban nyugodt maradt és így biztatta a nejét:

— Ne félj! Nem jön az a páholyba!

A bika nem olyan marha, hogy ötven koronát fizessen!

* Új öntözőkocsik. A városi tanács mint értesülünk, a meglevő öntözőkocsik számát szaporítani szándékozik. Igen helyesen, mert eddig a tűzoltók vizes kocsijait használták erre a célra, mi mindenestre veszélyeztetett dolog volt.

* Öngyilkosság. Mióta Debrecenben a kőházak és paloták épülnek és egyre jobban kiszorítják a nádfedeles házikókat, rossz világ jár a nádkötőkre. Nincs semmi keresetük, s ha más mesterséghez nem értenek, bizony nagyon szűken jut nekik a mindennapi kenyérre. A palotasorok születése Dihen Sámuel nádkötő mestert minden reményétől megfosztotta, hogy valamikor jobb sorsot fog rá deríteni az ég. Cudarul elkésztette a világ nyomoruságos bánásmódja, úgy annyira, hogy tegnap a péterfiak temetőben felakasztotta magát. Mire észrevették — meghalt.

* A harmadik egyetem. A városok versenyébe — a harmadik egyetem körül — beleszól most Pécs részéről a Pécsi Napló, a Dunántulnak ez a kiváló napilapja, amely ugyancsak éberan áll őrt a városa érdekei mellett. — Érdekes cikkben méltatja Pécs jogait a harmadik egyetemre. Így fejezi be a cikket:

Áljon Pécs városa is a csatasorba és ha az illetékes tényezők, kik másutt a mozgalom élére állottak, kik azonban nálunk hallgatnak, mint a sir, vezetői feladatukat nem teljesítik: úgy vegye azt kezébe a polgárság, melynek jelen esetben ritka alkalma nyílik, a hazafiságot és a művelődésre való törekvést a saját, jól felfogott anyagi érdekeivel harmonikus módon összeegyeztetni és áldozatkészsége révén dusan jövedelmező beruházást tenni. Amint azonban az illetékes tényezőkről mondottakban semmiféle személyes célzás nincsen, úgy ennek teljes mellőzésével az is állítható, hogy szinte lehetetlen, hogy városunk polgársága sorába ne akadnának férfiak, akik ez ép oly tontos, mint igazán hálás ügyet komolyan a kezükbe ne vennék stb. Majd e sorokkal végzi:

A várost sújtott nagy csapások miatt jajgatni, de azoknak helyrehozatalára alkalmas intézmények megszerzését elmulasztani az életrevalóság teljes hiányára vall. Tanuljunk meg ezt Kassától, Pozsonytól, Szegedtől, Debrecentől és ne legyünk velük szemben tulságosan gavalérosak, mert az ilyen fényűzést, csak az engedheti meg magának, kinek telik miből.

* Vizsgálati hangverseny a zenedében. A zenedében tegnap folytatódott a megkezdett vizsgálati hangverseny ciklus amelynek során bebizonyosodott, hogy a zenede vezetése, a növendékek tanítása és a zenei kiképzetése a legjobb és leglelkismeretesebb művésztanárok kezébe van letéve, és a növendékek a legenyesebb uton haladnak a művészet felé. A növendékek egy zene, miután az ének termékek legnemesebbjét adták elő növendékektől meg nem szokott precizitással és művészettel. Dícsérettel emlíjük azt fel a zenedének, hogy 9 műsorsám közt volt egy magyar is.

* Piaci szabályrendelet. A városházán Domahidy Elemér főispán elnökle alatt tartott értekezlet foglalkozott a piaci szabályrendelettel, amelyre több szükséges módosítást állapított meg. Az értekezlet nem ellenzi, hogy a Péterfián vagy más forgalmasabb utcákon is létesítsenek piacot élelmiszerekre. A tapasztalat azonban azt bizonyítja, hogy az élelmiszerárulást csakis a nagy piacon akarják vállalni.

* Angelotti mulatója. Nap-nap után nagy mulató közönség előtt játszik Angelotti kitűnő társulata, melynek műsora változatosabbnál változatosabb számokból áll. A The Arbras akrobaták minden nap viharos tapsra ragadják a közönséget. Sarkadi mindig mulattató, Komáromi roppant ügyes s parasztfigurákat ábrázol a nők közül Aranyossi Klára, Arányi Emma, Angyal Etel, Komlósi Emma gyönyörködtetik a mulatói vágyókat. — Van ezen kívül vigjáték, kettő is. A sodronyművésznők meg valósággal elra-

gadják a nézőt. A milyen bájosak oly vakmerőek. A mulató érdemes a megtekintésre.

* Záróra. Megirtuk egy pár héttel ezelőtt, hogy a záróórát kísérletképpen 4 havi idő tartamra eltörlik. A közönség is, de maguk a vendéglő tulajdonosok is félreértették ezt az ujtitást. Mert — bár igaz ugyan, hogy általánosságban törölték el, de nem kizárólag, és a záróra eltörlése a kocsmárosokra és kisebb vendéglősökre egyáltalán — ellenőrzési szempontból — nem volt alkalmazható. Csúpan azokra vonatkozik, kik a korlátlan italmérési jog birtokában vannak.

* Emlékoszlop átvétel. A Ludas Matyi nagynevű írójának, Fazekas Mihálynak sírján szép emlékoszlopot emelt a főiskolai hazafias ifjusága. Az emlékoszlop már teljesen készen áll a Hatvan-utcai temetőben s az oszlop emelői, a Magyar Irodalmi Társulat vasárnap, 26-án veszik át hivatalosan, ünnepség keretében az emlékoszlopot. Az ünnepély, mely délután három órakor kezdődik, a M. L. T. meghívta az előljárókat, az egyházakat, iskoákat és a delegáltakat is. Az átvételi ünnepély műsora ez: A sírnál megjelent dalárdát együttesen eléneklik a Himnusz, mely után Erdei Károly, a M. L. T. elnöke beszédet tart. A dalárdák a Szózatot éneklik és ezzel az ünnepség véget ér. Megjegyezzük, hogy a leleplezési ünnepélyt, mely a nagy költő és író emlékéhez méltó lesz, csak a jövő iskolai év megkezdése után — szeptemberben — tartják meg.

LETZTER JOZSEF fényképész-
festészeti és fényképés-
tási műterme Piac-utca 44.
dr. Ujjfalussy-ház Állami
fényképkiállítás a műterem
kapubejratánál levő kora
katban.

Könyvedvelők figyelmébe. Egyes-
vüle saját könyvtárak, vagy egyes köny-
pek bekötését, passepartoutokat, valamint
ismunkákat is jutányos árban készít
Antalfy Ferenc könyvkötő bírdíszműves
Piac-utca 31 a városházzal szemben.

x Lipik fürdő. Sok magyar fürdőről
elmondhatjuk, hogy lassu taspedésűeknek,
csendes vegetálásuknak oka magában a
vezetőségben rejlik, mely azt hiszi, hogy
elegendő tett fürdője fejlődésének érdekében,
ha évente 1—2 szer elsírja az ujságokban
hogy ilyen meg olyan hazafiatlan a für-
dőző közönség, no meg főleg az orvosok,
kik x fürdő csodás — bár kissé fejletlen
— virányai helyett külföldre küldik és
viszik a gyógyulást kereső pénzét. Ke-
vesebb siránkozás, több cselekvés sokkal
több haszonnal járna hazai fürdőinkre
nézve, mint e sablonos panaszok. Mert a
hazai fürdő is tud fejlődni, ha fejlesztik.
Fényes példa erre Lipik, melynek igaz-
gatósága ugyancsak nem pihen eddigi
babérain, hanem évről évre új beruhá-
zásokkal, újabb vonzerővel látja el für-
dőjét. Ez idén vizgyógyintézetet nyitot-
tak, külön diatetikai konybát vezettek
be gyomor- és vesebajosok számára és
egy beléggzőintézetet alapítottak a híres
Bullig-gépekkel felszerelve a felső lég-
utak betegségeiben szenvedők részére.
És az eredmény nem marad el a fürdő
látogatottsága évről-évre emelkedik, az
idén már a saison elején megüti az első
ezret, nyár utoljára bizonyára meglesz s
harmadik ezer is. Ime a magyar fürdők
fejlődésképpességének gyakorlati bizony-
sága.

SPORT.

A házi versenyek meghonosítása.
Érdekes ujtással lepte meg a Debreceni Tornaegylet vezetősége helyi érdekű athlétáinkat. Tudniillik, hogy minél jobban fejlessze bennük a sport iránti szeretetet és a dicsőséges ambíciót, elhatározta, hogy minden héten, vasárnapon tagjai közt előnyversenyeket (handicap) rendez, összekötve rendes éremdíjazással. A következő vasárnapon, azaz f. hó 26-án lesz az első előnyverseny, mikor is 100 m. — 400 m.-es futás és súlydobás mérkőzések lesznek megtartva. Az egyleti versenyezni szándékozó tagok Horvay Róbert dr.-nál, az egylet titkáránál jelentkezzenek.

Nyári tagok a Sporttérén. Mint a múlt években, úgy most is megengedi a Debreceni Tornaegylet, hogy a középiskolák felső osztályaiba járó tanulók és a Debrecenben időző főiskolai hallgatók a nyári szünet alatt a sporttérre látogathassák s az ott folyó gyakorlatokban részt vegyenek. Akik júniusban lépnek be 3 koronát, a július 1 után belépők 2 koronát fizetnek a belépéssel egyidejűleg dr. Horvay Róbert egyleti titkáránál vagy Tóth Mihály művezetőnél. Jelentkezni mindennap d. u. 6 órától lehet a Sporttérén.

EGYLET

A keresskedő ifjak társulatának dalköre tegnap este választmányi ülést tartott, melyen elhatározta, hogy jövő hó 9-én szombaton este a „Dobos” pavilonban táncsal egybekötött dalestélyt rendez.

Az elnökség mindent elkövet az estély sikere érdekében s hisszük is, hogy ezen törekvő dalkör meg is fog felelni a várakozásnak. Egyben pedig elhatározta, hogy egyes számokra műkedvelőket kéri föl.

A műsort annak idején tudatni foguk. Társulatunk ez idényben nyári estélyt nem rendez és így közös erővel működve a siker teljes lesz.

TAVIRATOK.

A miniszterelnök bécsi útja.

Budapest, június 21. Ellenzéki körök összefüggésbe hozzák Tisza István gróf bécsi útját részleges kormányválsággal. Azonban ez a hír alaptalan.

Plósz lemondása.

Budapest, június 21. Azt híresztelik az ellenzékiek, hogy a katonai bíráskodás nyelvkérdésében a katonai vezetőséggel támadt differenciák miatt Plósz lemondana. E hirt azonban kormánypárti körök nem erősítik meg.

A japán-orosz háború.

Eső a haretéren.

London, június 21. A japánban szokásos és hosszantartó nyári eső megérte. Ez nagy baj a hadviselő felekre, mert a hadi műveleteket roppant megnehezíti a járatlan sáros utak. A japánok most azon vannak, hogy Port-Artural még a napokban végezzenek, mert pár nap múlva nagy eső megnehezíti a csapatok felvonulását. Oku táborára már is

nagyon szorongatja az oroszokat, kik a szó teljes értelmében levannak verve és cuedben várják a szomorú véget, mely a reájuk és lobogójukra vár az esetben, ha a fúrge és kitarló japánok beveszik Port-Arturt. Port Artur azonban ideérkező jelentések szerint még hetekig fent tarthatja magát. Kajjung mellett döntő ütközet várható és ha a japánok győznek, ez esetben egy nagy uttest szabadul meg az orosz katonáktól.

Mulató japán tábor.

London, június 21. A japán katonák ez ideig nélkülözték a zenekart. Annál nagyobb most az örömk, hogy a császári testőrség zenekara megérkezett. Főngvangsengben már is vig nóták mellett mulatnak a japán vitézek. A banda ugyanis esténként hangversenyt ad. A műsorban európai zeneszerzők csatadalait és lelkesítő énekeit is felvették.

Üldözött orosz hajók.

London, június 21. Kamimura japán tengernagy több hajóval elindult az orosz hajók üldözésére. Négy napig volt távol, de zsákmányt nem ejthetett, mert az orosz hajók elmenekültek. A tengernagy visszatért Vladivosztokba, de megtett minden előkészületeket az üldözésre, ha hogy orosz hajók mutatkoznának a közelben.

Előőrsők harca.

Pétervár, jun. 21. Szaharov tábornoknak a vezérkarhoz intézett 19 iki keletü távirata szerint 16-ika óta jelek mutatkoznak arra nézve, hogy a japánok megkezdtek az előrevonulást Szujantól három uton, melyek Haieseng az Tascia és Kaicsu állomások felé vezetnek. Az első uton kisebb ellenséges előőrsőcsapat közeledett Varcseper felé. A második uton az ellenéges előőrsők a Naziabj és Pancsal között lévő hegy-szorost szállották meg. A harmadik uton az ellenséges előőrsők Kiunjak és Tampirlogu falvak felé közeledtek. Az előőrsők megszállták a Csipanlieni szorost. Az ellenséges csapatok zöme, mely mintegy 5 gyalogezredből, lovasságból és hegyi tüzérségből áll, a Kaicsu és Kazu között lévő szorosban lépcsős alakulatban állott fel. Az elmúlt napokban előőrsőink három csapata tartóztatta fel az ellenséget e három elővonulási uton. Mintegy tíz katona esett el és sebesült meg. Nazarov megsebesült tiszt és három megsebesült katona fogsába esett. Június 16-án megállapították, hogy csak Szelucsiánban vannak japán járőrök, a melyek egy tűzhez után gyorsan visszavonultak Főngvangseng felé. E küzdelemben két sebesülés történt. Sajmacsit jun. 10-ike óta kiürítették a japánok, kiknek egy része Főngvangsengbe indult. Tegnap este megered az eső, mely ma egész nap át tartott.

A Karthausiak ügye.

Páris, jun. 20 A karthausiak esetének megvizsgálására kiküldött bizottság Lagrave után De Vallest hallgatta ki. Ez azt vallotta, hogy ápril 14-én az államügyész a vizsgálat megkezdésével bizta meg és meghagyta, hogy Lagvaret hallgassa ki, kit Amerikába való elutazása előtt magához is kéretett. Lagvare az ismeretes leleplezést tette. Mivelhogy a vizsgálóbíró ettől a kijelentéstől botrányt várt, kérte Lagravet, hogy jelölje meg annak a személynek a nevét, aki az illető ajánlatot tette. Lagrave megígérte, hogy ezt minisztere előtt, Millerand előtt, megteszi. Ezután a vizsgálóbíró Combes Edgart hallgatta ki. Erre Com-

bes Edgar és Lagrave között vita keletkezett azon, hogy vajjon az illető összeg jótékony célra van-e szánva vagy pedig, hogy a titkos alap pénztáráról van-e szó és hogy helyesebb az a verzió, hogy az összeg a kormánynak bocsátatnék rendelkezésére. Lagrave elfogadta ezt a helyreigazítást. A bizottság elhatározta Lagravenak és Combes Edgarnak szombesítését.

Páris, június 20. Lagrave a vizsgálóbíró előtt még a következő kijelentést tette: Felmentve hivatali titoktartási kötelezettségem alól, mindent megmondhatok. Ez nagyon kínos rám nézve, mert a miniszterelnököt mélyen tiszteltem. Hét hónappal az 1902. decemberi megbeszélés után volt, a mikor Combes Edgar magához kéretett és azt mondta, hogy nagy szolgálatot tehetek neki. Hevesen vádolnak, — úgymond — hogy a karthausiaktól egy millió frankot kaptam. Bár ez teljesen téves, nagyon nehéz magamat védenem. Emlékszik rá — úgy folytató — mily módon vettem az ön közlését múlt decemberben. Nem volna hajlandó ez értelemben vallani a vizsgálóbíró előtt? En rámutattam arra, hogy lehetetlenség a vizsgálóbírónak a Chabert nevet kiszolgáltatni. Ugyanezen este újból Combes Edgarhoz hívtak, a ki bemutatott a miniszterelnöknek. A miniszterelnök megjegyezte, hogy tanuvallomásom nagy fontosságu megtámadot fiára nézve. En ugyanavval a feattartással éltem, mint előbb Combes Edgarral szemben. De a miniszterelnök olanyira kért, hogy engedtem. Másnap magához hívott De Valles vizsgálóbíró és megkezdődött a tanuvallomásom, melyben elteremttem a túlzásoknak, melyekre úgy látszott, hogy rá akar bírnai. Kihallgatásom közben megjelent Combes Edgar. Jelenlétem kínosan érintette. Tanuvallomásom végét együtt revidáltuk, majd annak első részét javítottuk és ezt a mondatot. Nyilvános pénztárban e helyezni ezekkel a szavakka pótoltuk: A kormánynak rendelkezésére bocsátani.

Ötezer orosz halott.

London, június 21. Kaiping környékén ismét nagy csata volt. Az oroszok ötezer embert veszítettek.

Döntő ütközet.

London, június 21. Hejcseng környékén az összes nagy csapatokat konstruálják. Döntő ütközet várható.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debrecen, kistemplom bazár

Raktárra érkeztek

Francia batist — Zephyr

Mosó grenadin.

Angol ruha vásznak

Himzett és áttört batiszt.

Mosó kretonok.

Oriási választék!

Erdő-Bénye

gyógyfürdő

Zemplénvármegyében

A fürdőidény május 23-án kezdődik és tart szept. 15-ig.

Minősége: gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő a nő betegségeiben, sápkorban, idegben, almagban görvénykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló kómatikus gyógyhely a légzőszervi és malariku ajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az az ujjannan fölépült fürdőlakban, 20 fürdőszobában 4 porcellán- 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül négy kisebb szoba a hidegvíz-gyógy-móddhoz rendeztetett be 2 káddal, 2 ülőkáddal olajos zuhanykészlettel, izasztó kamarával, 2 pakelóágygyal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók iszap-, sós- és villám fürdők masszáz-, izasztó és hidegvíz-gyógy-módd. vó-gyógy-móddhoz mindenféle ásványvíz van készle-tben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épület-ben a hivatalos helyiségen s lakásokon kívül számos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésére. Szórakozásra bzoalgálnak: csinos ét-, tánc-, olvasó- s nőiterem könyvtár, biliárd, társas- és torna-játékok, naponkint kétszeri térszene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Fürdő-vendéglő. S Runyaszék József Varanórol Az étkezés eleső és kifogástalan. Az izraelita vendéglő osimos, új verendás épületben van elhelyezve. Hzi gyógytár, posta és telefon állomás helyben van Sfrgönyök Erdőbényére címzendők, ahol táviró állomás van Vasuti állomás: Személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő. Gyorsvonatokhoz: Lászka Toksva a honnan és hova jutányos bérkoosi közlekedés van berendezve Fürdőorvos: Asatolcs Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felváz-gosítással saivesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

SPECIALISTA

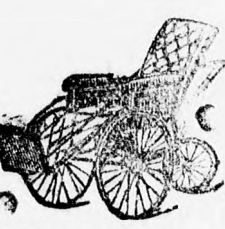
Keleti-féle legújabb es. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pallóval, a legkényelmesebb a maga nemében. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Sérvkötőkben Ujdonság! Arak: Egyoldalu | Kétoldalu
12 korona | 24 korona

Cs. és kir. szab. Keleti féle „Gummi-sérvkötő“ szarvasbőr védővel és biztonsági övvel külőroson gyenge és nyomást nem kedvelő egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlható

Ára: Egyoldalu | Kétoldalu
10 korona. | 20 korona.

Sérvkötők valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szolid és tartós kivitelben! Arak 6-8-10 korona Testegyenészeti gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Betegtolokocsik es szekek

lábbaddozók és rokkantak számára elismert legjobb minőség, eredeti gyári árak mellett! Ujdonság Igen célszerű

Cs. és ko. sz. szagtalan higienikus szobaürszék (cset) legmentesen zárható fedéllel!

sető papír-artók, eredeti angol kőzetpapíros, higienikus köpőcsészék, irrigátorok, fecskendők, gőmlők, inhaláló-gépek, póscsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez vált összes eikke gyári raktára.

Fontos cséplőgéptulajdonosok részére!

Gummi! Valódi francia óvszer-külőnlegességek eredeti párisi csomagolásban! Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos és ártalmatlan! Arak Gummi 2-12 koronáig. Hal

Női óvszerek (Pessarium oclusivum) Meisinger tanár új módszere szerint, több min-100-exori használatra. Orvosi rendelre adatik ki. Ára ko 3-5. Bevet

Legújabb 1903-4. évi körülbelül 3000 diszes Uj! Auto Vaginal Spray! Uj! ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett a legbiztosabb és legkényelmesebb női kü

Keleti J., műszergyáros Budapest, IV. Kónonaherceg-u. 17.

(a főtisztelendő Servita-rend zárda-palotában.)

Gyár: Központi város-ház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés! Ezen hirdetésre való vontakozással, továbbá ezen hirdetésény be-küldésével 20 kor felüli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 szág-zaléknyi kedvezményt nyujtok.

Zacherlin

Nagyon segít és utól-érnetetlen féreg pusztító csak üvegben vásároljuk

Debrecen

Csanak József
Csicsó Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházi János
Fritsen Károly
Ganofszky Lajos
Göczey István
Havas József

Jóssa és Jóna
Kertész Sándor
Klein Ignác
Konh Henrink
Kömlóssi Lajos
Kontsek Géza
Kornhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát

Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Sándor
Parti Ferenc
Rikkl József
Róth Antal
Tóth Kálmán
Váray József

BERETTYÓ-UJFALU
ifj. Weiszberger Ignác
ÉR-MIHÁLYFÁLVA
Grósz Herman
Lévay vince
Pollák Móric
H. BÖSZÖRMÉNY
Gemeinbeck József

Tulogy Ferenc
HAJDU NÁNAS
Seachta János
HAJDU-SZOBOSZLÓ
Börner Béla
TISZA-FÜRED
Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizmann József

Debrecen, nyomatott László József könyvnyomdájában.